

La bastida i l'empostissat

A l'Diccionari Fabra no figura la paraula *Andami* sinó en la forma del plural, *els andamis*, que s'hi defineix amb els termes «manera de caminar una persona». Es tracta d'un mot relacionat amb el verb *anar*, talment com ho són *andana*, *andarec*, *andarejar*, etc., que trobem al mateix Diccionari. Aquesta presència del grup consonàntic *nd* pot sobtar en mots catalans d'aquesta família, i hom els podria relacionar més aviat amb el verb corresponent —no equivalent— del castellà «andar». Vegem, però, què ens en diu Coromines en el seu Diccionari etimològic: «... trobem també ací i allà algun rastre d'un radical *anda*—, almenys en alguns derivats de la família, que per tant no hem de mirar com a formes poc genuïnes o manllevades del castellà o l'italià, sinó com a supervivències escadusseres d'un moment pretèrit de vacil·lació». *Andami*, doncs, és un mot ben català, però en la seva accepció de «bastida» s'ha de considerar un castellanisme, tal com hi convenen Moll i Coromines (ha rebut clara aportació castellana, diu Coromines) i, per tant, no el trobem admès —amb aquest significat— a cap diccionari. La forma correcta equivalent és, naturalment, *bastida*, que és la substantivació d'una forma del verb *bastir*. El Diccionari Fabra ens indica que una bastida és una «construcció provisional feta amb taulons, bigues, etc., sostinguts...», és a dir, amb elements que hom pot suposar que han d'ésser de fusta. Es tracta, efectivament, de la bastida tradicional. Avui es fan grans bastides amb elements metàl·lics, però ningú no ha de pretendre que aquest canvi de material

ha de suposar necessàriament un canvi de nom. La Gran Enciclopèdia Catalana ja preveu, en la seva definició del mot *bastida*, que en la seva construcció intervenen aquests nous elements —els tubs de ferro, especifica concretament.

En aquest mateix camp de significació —o, si no es vol tant, en un camp de significació anàleg—, un altre castellanisme molt introduït en la llengua parlada és «tablado», al qual hom dona fins i tot pronúncia catalana, amb la *b* geminada. Però malgrat aquest detall fonètic, la forma d'aquest mot denota clarament la seva estrangera i la seva inadmissibilitat, i l'Alcover-Moll ni el recull. No ens manquen pas les formes equivalents: els derivats de *taula*, que són els que morfològicament s'hi acosten més, *taulet* i *entaulat*, els derivats de *post*, *postissat*, *postussada*, *empostissat* i *empostussada*, i, encara, *cadafal*, *estrada*, *tarima*... Alguns d'aquests mots han tendit a especialitzar el seu significat. Així, *cadafal*, que trobem constantment en la llengua antiga designant la plataforma o estrada destinada als reis o personatges importants, és avui més aviat entès com a sinònim de *patíbul* (com a traducció del castellà «cadalso»). Per a la designació de la plataforma destinada als músics en un ball de carrer o de festa major, que és on mes s'ha introduït la forma espúria «tablado», la forma que ens sembla preferible, la que recordem més usual, tant en la llengua parlada com en la llengua escrita, és *empostissat*.